

Budapest, 2022. szeptember 22.

Pintér Sándor
belügyminiszter

Nagy István
agrárminiszter

Tárgy: Figyelemfelhívás és felkérés személyes találkozóra a tudományosan megalapozott és felülvizsgálandó európai uniós levegőminőségi előírások témájában

Tisztelt Miniszter Úr!

Ma egy éve történt, hogy az Egészségügyi Világszervezet (WHO) a tudományos eredmények átfogó felülvizsgálatát követően új globális levegőminőségi iránymutatásokat tett közzé a főbb légszennyező anyagok maximális koncentrációjára vonatkozóan, és ezzel kapcsolatban az egészségre vonatkozó egyéb ajánlásokat is tett.

Levelünkkel arra kérjük Önt, hogy támogassa azt a javaslatunkat az uniós normák közelgő felülvizsgálata során, hogy a tiszta levegőre vonatkozó uniós előírásokat hangolják össze a WHO ajánlásával.

Az egészség szempontjából a légszennyezés Európa legnagyobb környezeti kockázata, becslések szerint évente 400 000 idő előtti halálesethez vezet, csak hazánkban évente 13 000 emberéletet követel. A WHO szerint a dohányzás után ez a második vezető halálozási ok a nem fertőző betegségek között, és az Európai Unió városi lakosságának 97 százaléka jelenleg rossz levegőminőségű területeken él.

A légszennyezés a természetvédelem szempontjából is komoly aggodalomra ad okot. A Bizottság az előzetes hatásvizsgálatában kiemelte, hogy a légszennyezés ökoszisztémára gyakorolt hatásai becslések szerint évente 54 milliárd EUR költséget is jelenthetnek. Az értékelés szerint az eutrofizációs határértékeket az Európai Unióban az ökoszisztémák 62%-án, a Natura 2000 területek 73%-án túllépik.

Az Európai Unióban a légszennyezés költségei a becslések szerint évente elérhetik a 940 milliárd eurót, ami magában foglalja a légszennyezés okozta korai halálozással és betegségekkel kapcsolatos egészségügyi költségeket, a kiesett munkanapok és a munkavállalók teljesítményének romlása miatti termelékenység-csökkenést, a terméshozamok csökkenését, a természeti tájnak az idegenforgalmi ágazatot érintő romlását, és az épületekben bekövetkező károkat.

A légszennyezés elfogadhatatlanul magas egészségügyi és környezeti terhei nagyrészt megelőzhetőek.

A példátlan világiárvány ismételten felhívja a figyelmet arra, hogy napjainkban az egészségvédelemre és a betegségek megelőzésére kell összpontosítani. Uniós szinten a tiszta levegőre vonatkozó előírásokat meghatározó, a környezeti levegő minőségéről szóló uniós irányelveket felülvizsgáló jogalkotási javaslat közzétételét 2022. október 26-ra tervezik, a Zéró Szennyezés Csomag részeként. Ebben, a közegészségügy szempontjából kulcsfontosságú

aktualizálásban az Európai Tanácsnak egyedülálló lehetősége van arra, hogy életet mentsen, és soha nem látott mértékben betegségeket előzzön meg.

Az új WHO-ajánlások most lényegesen alacsonyabb maximális koncentrációt javasolnak a főbb szennyező anyagokra, mindenekelőtt a 2,5 µm-nél kisebb átmérőjű részecskékre (PM_{2,5}), amelyek a legnagyobb egészségügyi terhet jelentik az EU-ban, és amelyekre most 5 µg/m³ megengedett éves koncentrációt javasolnak. Ez a WHO korábbi 10 µg/m³-es ajánlásának a fele, és ötöde az EU jelenlegi 25 µg/m³-es előírásának. A nitrogén-dioxid (NO₂) esetében, amely a közúti közlekedésről és a városi gépjárműforgalom-korlátozásokról szóló viták során intenzív vizsgálat tárgyát képezte, most 10 µg/m³-es új éves koncentrációt javasolnak, ami jelentős csökkenést jelent a WHO korábbi 40 µg/m³-es ajánlásához képest, ami azonos a jelenlegi uniós előírással is.

Az Európai Unióban működő számos orvos-szakmai, egészségügyi, környezetvédelmi és közegészségügyi civil társadalmi és betegszervezet arra kéri a tagországok kormányait, hogy óvják meg az emberek egészségét a légszennyezéstől, különösen a veszélyeztetett csoportokét, mint a gyermekek és a már valamilyen krónikus betegségben szenvedők. **Kérjük, támogassa a tiszta levegőre vonatkozó kötelező érvényű uniós normák felülvizsgálatát, hogy azok legkésőbb 2030-ig teljes mértékben feleljenek meg a WHO levegőminőségi ajánlásainak.**

Minél tovább és jobban mélyül a tudomány és a szabályozás közötti szakadék, annál kevésbé tudjuk megelőzni az EU-ban az idő előtti haláleseteket és a légszennyezéssel összefüggő betegségeket. A cselekvés sürgőssége egyértelmű.

Rendkívül nagyra értékelnénk, ha a levelünkben felvetett kérdésekkel kapcsolatban mielőbb találkozunk Önnel, alkalmat kapva a személyes egyeztetésre és egymás célkitűzéseinek kölcsönös támogatására.

Előre is köszönjük határozott támogatását, és várjuk javaslatait a személyes találkozás időpontjára.

Üdvözlettel,

Koltai Tünde
elnök

Betegszervezetek Magyarországi Szövetsége
www.bemosz.hu

Lukács András
elnök

Levegő Munkacsoport
www.levego.hu